

Mesleksel Astım

Olgu Sunumu

Dr. Nur Şafak ALICI

Göğüs Hastalıkları Uzmanı
İş ve Meslek Hastalıkları Uzmanı

Dr. Suat Seren Göğüs Hastalıkları
ve Cerrahisi EAH

- **Yakınmaları:**

- Nefes darlığı, hırıltı, öksürük, gözlerde yaşarma, kızarıklık, sulanma, burunda tıkanıklık

- **Tıbbi Öykü:**

- Daha önce yakınması yok
- İşe girdikten 1 yıl sonra nefes darlığı ve hırıltı şikâyeti başlamış.
- Özellikle işe gidince şikâyetleri artıyormuş. Tatillerde yakınmaları azalıyormuş.
- Acil başvurusu olmamış.
- Geceleri nefes darlığı oluyor, haftada 2-3 kez nefes darlığı ile uyanma,
- Salbutamol (arada çok sıkıştığında kullanıyormuş)

İş öyküsü

- **01.01.2014- ...XXX pizza**
 - İlk 5-6 ay motorlu kurye olarak çalışmış
 - Sonrasında sorumlu müdür:
 - Pizza yapıyormuş.
 - Hamur fabrikadan hazır geliyormuş.
 - Mısır unu, buğday unu ile hamuru açıyormuş.
 - Sonra demir tepsiye serip pizza sosu sürüp malzeme koyuyormuş.
 - Doğalgazlı fırına atıp piştikten sonra ayrı alanda baharatlarını atıyormuş.
 - Bazen acı baharat da pişirme öncesi atıyormuş.
 - Günde ortalama 40 pizza yapıyormuş.
- Yakınmalarının iş ile ilişkisi: Yakınmaları özellikle un ve baharatlar ile artıyormuş.
- Başlıca riskler: toz, alerjen
- **Kişisel koruyucu donanım:** Kullanmıyormuş.
- 4 yıl bilgisayar şirketinde teknik servis yazılımcı olarak çalışmış. Ofis ortamında masada bilgisayar karşısında oturarak çalışmış.

- **Özgeçmiş:**

- Operasyon: inguinal herni (2010),
- Alerji: ? Daha önce değerlendirilmemiş
- Kronik hastalık: yok
- Ek iş: yok
- Askerlik: bronşit nedeniyle bir süre hastanede yatmış.
- Devamlı ilaç kullanımı: respiro, ventolin, fixdual
- Evcil hayvan besleme öyküsü: köpek ancak bahçede
- **Sigara:** 10 yıl 15-20 adet

- **Soy geçmişi;** Özellik yok

- **FM;** ekspiryum uzun, nadir ronküs mevcuttu.

Radyolojik Bulgular

Fonksiyonel Bulgular

	Pre-rx	Post-rx
FEV1/FVC	69	75
FEV1	2540 (%72)	3026 (%84)
FVC	3650 (%83)	4031 (%90)

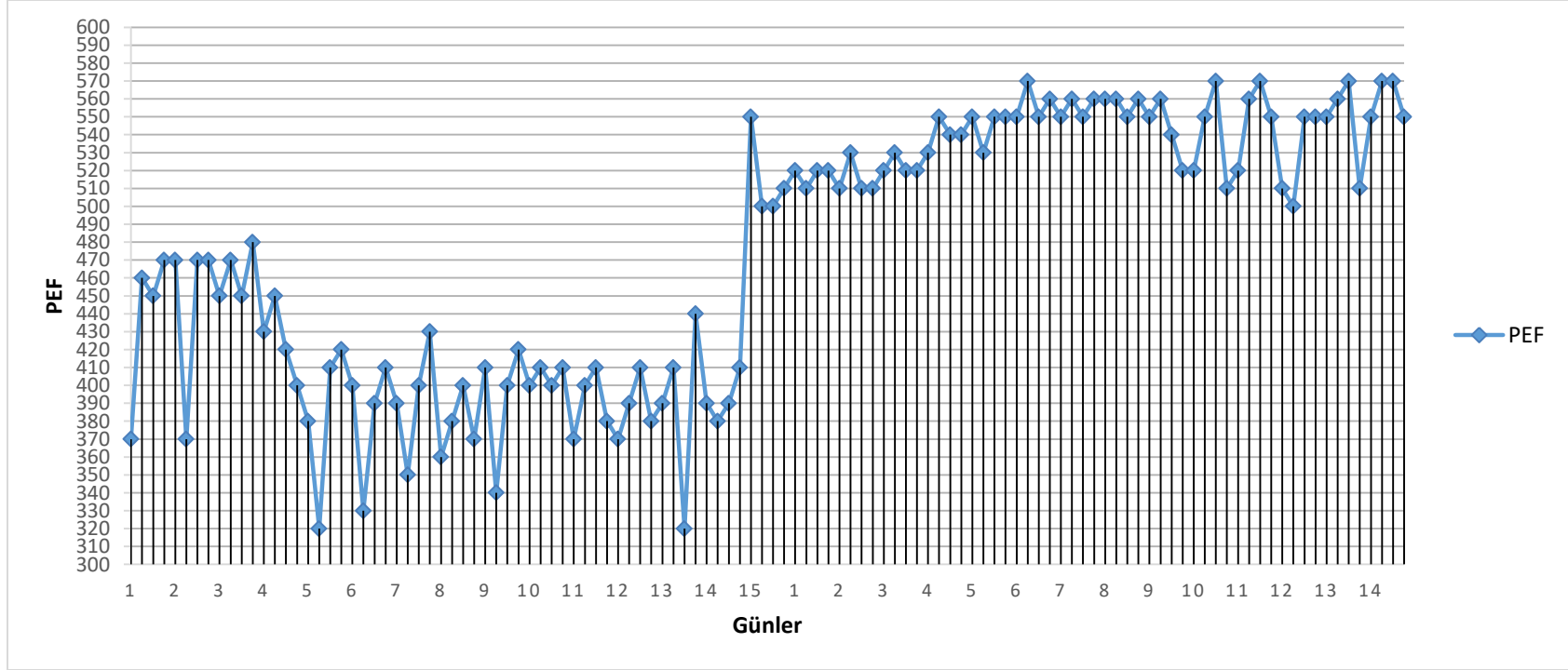
- **FEV1 deęiřimi; 486 ml (%12)**

- Metakolin BPT
 - alışırken +
 - istirahatte; -
- PEF izlemi; 2 hafta istirahatte ve 2 haftada çalışma ortamında günde 4 kez yapılan PEF izlem sonucu tarafımızca değerlendirilmiştir.

PEF izlem

- Yorum;
 - Çalışma günleri günlük değişim %2-23 arasında değişmekle birlikte günlük değişimim %20 ve üzeri olan gün sayısı 8 gün , istirahat günlerinde % 0-11 arasında değişmekle birlikte günlük değişimim %20 ve üzeri olan gün yoktur.
 - Ortalama PEF değerlerinde istirahat günlerinde çalışma günlerine göre anlamlı yükselme saptanmıştır.
 - İzlem meslek astımı ile uyumludur.

Laboratuvar

- Hemogram; olađan
- Biyokimya; olađan
- Spesifik IgE;
 - Miks Çoklu Alerjen (Phadiatop); 0.55 (1(+)) kUA/l
 - FX5(Gıda; buğday, soya fasulyesi, yumurta beyazı, süt...); 0.86 (2(+)) kUA/l
- Deri prick testi; mısır unu 5x5 mm pozitif
- KBB konsultasyonu; Alerjik rinit ile uyumlu bulgular
- Alerji Konsultasyonu; Deri prik testinde mısır unu 5x5 mm pozitif saptandı, mısır unu duyarlı alerjik rinit mevcut, mısır unu kullanılan ortamda çalışmaması gerekir.

İş ile İlişkili Astım

- Erişkin çağda ortaya çıkan yeni tanı astımların %5-25'i mesleki maruz kalıma atfedilmektedir.
- Mesleki KOAH; uzun dönem maruziyet sonrası oluşur ve İİA ile overlap olabilir.
- Sosyoekonomik yük/etki; direk(işveren ve işçiye; işten kayıp, iş kaybı...) ve indirek olarak devlete
 - UK; 3-5 milyon Euro

İş ile İlişkili Astım(İİA)

İşin neden olduğu astım=
Meslek Astımı(MA)

İşin Şiddetlendirdiği Astım

Alerjik
MA(duyarlaştırıcı ile
indüklenmiş MA)
-IgE bağımlı
-IgE bağımlı olmayan/
Patomekanizması
bilinmeyen

Non-Alerjik MA
(İrritan ile
indüklenmiş MA)

Tek ve yüksek maruz
kalım ile gelişen MA
-RADS

Düşük miktarda ve sık
tekrarlayan irritanlara
bağlı MA

Tanım

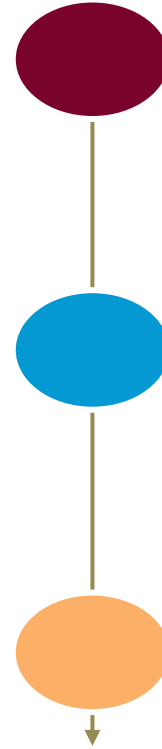
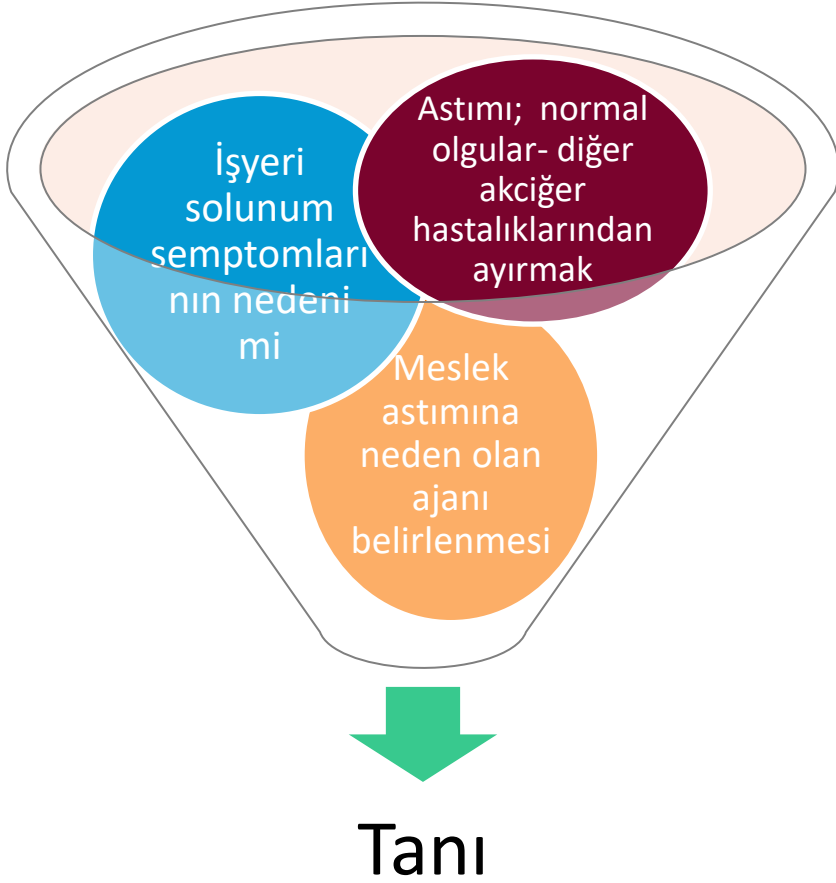
- Mesleksel Astım(MA)
 - İş dışı nedenler ile değil, sadece spesifik/özel bir iş ortamına atfedilen nedenler ya da durumlar dolayısı ile ortaya çıkan
 - Değişken hava yolu kısıtlanması ve/veya aşırı duyarlılığı ve/veya inflamasyonu ile karakterize bir hastalıktır.
- İşin şiddetlendirdiği Astım
 - Önceden veya eşzamanlı var olan astımın sübjektif olarak iş yerinde kötüleşmesi olarak tanımlanır.

Tanısal Testler

Astımı; normal olgular- diğer akciğer hastalıklarından ayırmak

İşyeri solunum semptomlarının nedeni mi

Meslek astımına neden olan ajanı belirlenmesi

- Uygun iş öyküsü ve semptom sorgulaması
- Klinik değerlendirme
- Spirometrik testler(revli)
- Nonspesifik- BPT(maruziyet ile ve maruz kalımdan uzak)
- PEF izlemi(artmış günlük değişkenlik)
- Spesifik IgE, Balgamda eozinofili ve eksale NO...
- Spesifik BPT

Yüksek molekül ağırlıklı ajanlar		Düşük molekül ağırlıklı ajanlar	
Meslek	Ajan	Meslek	Ajan
Fırıncılar, gıda işçileri, pasta yapım	Un(lar), tahıllar, alfa amilaz, yumurta beyazı	İzosiyanatlar	Poliüretan işçileri, çatı ve yalıtım işçileri, boyacılar
Hayvan lab, çiftçiler, veteriner	Fare, sıçan, evcil hayvanlar	Anhidritler (örneğin; trimellitik anhidrit, fitalik anhidrit)	Boya, plastik ve epoksi reçine üreticileri
Sağlık çalışanları	Lateks	Sağlık çalışanları	formaldehit, gluteraldehit, etilen oksit,
Çiftçiler	Polenler	Tekstil işçileri	Reaktif boyalar
Deterjan üretimi, fırıncılar, gıda işçileri	Proteaz, amilaz, lipaz	Metaller (kronik asit, potasyum dikromat, nikel sülfat,	Metal kaplamacılar, kaynakçılar, metal ve kimya işçileri

ACCP Tarafından Önerilen MA Tanımlama Kriterleri

A. Astım tanısı

B. Astım semptomlarının çalışma ortamına girdikten sonra başlamış olması

C. Astım semptomları ile yapılan iş arasında ilişki olması

D. Takip eden kriterlerden bir ya da daha fazlasının olması

1. Çalışma ortamında MA'ya neden olduğu bilinen bir ajana ya da bir işlem sürecine maruz kalması

2. FEV1 ya da PEF akım hızında iş ile ilişkili belirgin değişikliklerin olması

3. Nonspesifik havayolu aşırı duyarlılığında iş ile ilişkili belirgin değişikliklerin olması

4. Kişinin çalışma ortamında maruz kaldığı bir ajan ile pozitif SBPT' ye sahip olması

5. Astım semptomlarının başlaması ile işyerindeki irritant bir ajana semptomatik maruziyet arasında açık ilişki olması (RADS)

Tanıyı koyduran koşullar...

MA

Sürveyans vaka tanımlaması: A+B+C+D1 ya da D2 ya da D3 ya da D4 ya da D5

Tıbbi vaka tanımlaması: A+B+C+D2 ya da D3 ya da D4 ya da D5

- Yüksek olasılıkla MA
A+B+C+D1
- İş ile şiddetlenen astım
A+C

Tanıyı doğru; İİA semptomları;
yeni astım/astım semptomlarında
kötüleşme

Astım ve astım başlangıcını doğru

- Tıbbi hikaye; çocukluk astımı, allerjileri
- Semptomlar;
Başlangıç/natür/zamanlama
- SFT-Rev SFT- BPT
- İlaçlar

ASTİM

ASTİM
değil

Astıma neden olan veya arttıran maruziyet ve faktörleri değerlendir;

- Mesleki hikaye;
 - Allerjenler/ iritanlar
 - Egzersiz, soğuk, enfeksiyon
 - İş sürecinin tipi
 - Maske kullanım öyküsü
 - MSDS elde edilmesi
 - Maruziyetin boyutu ve zamanlaması
- Çevresel anamnez; hayvan besleme, hobileri, ev maruziyeti, ortam hava kirliliği..
- Atopi/ allerjileri

Astım benzeri semptomların diğer nedenlerini araştır

- Vokal kord disfonksiyonu
- Üst hava yolu irritasyonu
- Hipersensitivite pnömonisi
- Rinosinüzit
- Psikojenik faktörler
(Bu durumlar astım ile birlikte olabilir)

ASTIM

Astımın iş ile ilişkisini değerlendir

- Semptomlar: başlangıç, zamanlama, çalışırken ciddiyeti, diğer çevrelerdeki durumu
- Fizyoloji; iş ile ilgili değişiklikler; SFT, BPT,PEF izlemi, spesifik BPT
- İmmünolojik testler;

Ne kadar pozitif bulgu elde edinilir ise iş ile ilişkisi o kadar kesinleşir

İş ile ilişkili
astım

Astım ama iş ile ilişkili
olmayan astım

Yukarıdakilere dayanarak primer mesleki astım (irritan veya duyarlaştırıcı)

evet

hayır

Meslek
astımı

İşin şiddetlendirdiği
astım

Yönetim;

1. Duyarlaştırıcı;
 - Duyarlaştırıcıya maruziyeti engelleme
 - Seçilmiş olgularda maruziyeti azaltma ve/ya immünoterapi
2. İrritan
 - İrritana maruziyeti azaltma
3. İkisinde varsa
 - Astım tedavisini optimize etme
 - Olguyu takip et; Ağır/ciddi astım ise iş değişikimi
 - Diğer maruz kalan olguları da değerlendir

Yönetim;

- Astım tedavisini optimize etme
- İş ile ilişkili veya ilişkili olmayan tetikleyicileri azalt
- Olguyu takip et; Ağır/ciddi astım ise iş değişikimi
- Diğer maruz kalan olguları da değerlendir